

Liite D. Suojatut kasvilajikkeet ja TOS-maksut

Kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain (1279/2009) mukaan kasvinjalostajanoikeutta rajoitetaan siten, että viljelijällä on omalla tilalla oikeus käyttää suojatun kaura-, ohra-, ruis-, vehnä-, ruisvehnä-, rypsi-, rapsi-, öljypellava-, herne-, härkäpapu-, peruna- tai tattarilajikkeiden omalla tilalla tuotettua siementä lisäystarkoitukseen maksamalla siitä TOS-maksu (TOS = tilan oma siemen) lajikkeen omistajalle. TOS-maksu on alempi kuin sertifioidun siemenen hintaan sisältyvä korvaus.

Kansallisesti suojattujen lajikkeiden osalta TOS -maksuvelvollisia ovat yli 10 peltotehtaarin tilat, perunan osalta kuitenkin kaikki vähintään 2 hehtaaria perunaa tai vähintään 1 hehtaaria katteenalaista varhaisperunaa viljelevät tilat. EU-suojattujen lajikkeiden osalta TOS -maksuvelvollisuus koskee yli 92 tonnia laskennallista satoa tuottavia tiloja, perunan osalta kuitenkin kaikkia vähintään 7 hehtaaria perunaa viljeleviä tiloja.

Korvauksen tasosta pyritään sopimaan vuosittain lajikkeiden omistajia edustavan Siemenkauppiaitten yhdistyksen sekä viljelijöitä edustavien MTK:n ja SLC:n kesken. Vuonna 2018 viljojen ja palkoviljojen suojattujen lajikkeiden TOS-maksu on 4,60 €/ha ja perunan 24,50 €/ha.

Kansallisesti suojattuja lajikkeita ovat ainakin

<i>herne</i>	Hulda, Jermu, Jymy, Karita, Loviisa, Matilda ja Rokka,
<i>härkäpapu</i>	Kontu, Louhi ja Sampo
<i>kaura</i>	Aarre, Akseli, Alku, Aslak, Avetron, Bettina, Donna, Eemeli, Fiia, Harald, Iiris, Julius, Katri, Lisbeth, Marika, Meeri, Mirella, Niklas, Obelix, Oiva, Peppi, Riina, Ringsaker, Roope, Suomi, Steinar, Svala, SW Ingeborg, SW Vaasa, Venla ja Viviana
<i>ohra</i>	Alvari, Amber, Artturi, Arve, Aukusti, Brage, Edel, Edvin, Elmeri, Einar, Erkki, Eversti, Fabiola, Fennica, Filippa, Gaute, Harbinger, Inari, Jalmari, Justina, Justus, Jyvä, Kaarle, Kinnan, Kunnari, Minttu, Olavi, Pilvi, Polartop, Popekka, Ragna, Rambler, Repekka, Rolfi, Saana, Severi, SW Mitja, Thule, Tiril, Tofta, Toria, Trekker, Trym, Vertti, Viivi, Vilde, Vilgott, Vipekka, Voitto ja Wolmari
<i>peruna</i>	Jussi ja Osku
<i>ruis</i>	Elvi, Juuso, Reetta ja Riihi
<i>rypsi</i>	Birta, Cordelia, Eos, Juliet, SW Petita, SW Rebus, Synneva ja Synthia
<i>vehnä</i>	Aallotar, Aino, Altos, Anniina, Arktika, Bastian, Bjarne, Botnica, Demonstrant, Gunbo, Helmi, Herttua, Jaarli, Krabat, Kreivi, Kruunu, Lumikki, Mahti, Manu, Marble, Puntari, Quarna, Ramiro, Rehti, SW Magnifik, Urho, Wanamo, Wappu, Wellamo ja Zebra
<i>Öljypellava</i>	Heljä

EU-suojattuja lajikkeita ovat ainakin

<i>herne</i>	Angelus, Astronaute, Ingrid, Nitouche ja Rocket
<i>kaura</i>	Avanti, Avenue, Belinda, Benny, Canary, Effektiv, Flocke, Ivory, Matty, Moby, Rocky, ja Sandy
<i>ohra</i>	Annabell, Arild, Avalon, Barke, Beatrix, Cecilia, Cerbinetta, Cha Cha, Charmay, Charles, Chill, Cindy, Columbus, Crescendo, Eifel, Fairytale, Fortuna, Gesine, Grace, Iron, KWS Fantex, KWS Irina, KWS Spectra, Luhkas, Maaren, Margret, Marthe, Matros, Melius, Mentor, Milford, NFC Tipple, Overture, Pompe, Prestige, Propino, Quench, RGT Planet, Rusalka, Salome, Scarlett, Scrabble, Streif, Sunshine, SW Makof, SW Wikingett, Tocada, Tolar, Uta, Vanille, Vanja ja Xanadu
<i>peruna</i>	Acoustic, Agila, Afra, Albatros, Alexandra, Amado, Annabelle, Anuschka, Arielle, Artemis, Avanti, Ballerina, Baltic Rose, Belana, Bellarosa, Bellinda, Beo, Carolus,

	Carrera, Cerisa, Challenger, Colomba, Compass, Courage, Crisper, Cycloon, Dartiest, Ditta, El Mundo, Energie, Erika, Esmee, Eurostarch, Everest, Excellency, Fakse, Folva, Fontane, Gala, Innovator, Inova, Jazzy, Jelly, Jessica, Kiebitz, Kuras, Lady Amarilla, Lady Anna, Lady Britta, Lady Christl, Lady Claire, Lady Felicia, Lady Lenora, Lady Sara, Laura, Leonardo, Marabel, Mariska, Melody, Milva, Mozart, Musica, Mustang, Noblesse, Oleva, Orchestra, Piccolo Star, Priamos, Power, Privileg, Ramos, Red Scarlett, Riviera, Rock, Rosagold, Sagitta, Saline, Salinero, Saprodi, Senna, Seresta, SF Hit, SF Vario, Solist, Soraya, Stratos, Sunita, Talentine, Taurus, Toluca, Velox, Victoria, Violet Queen, Voyager ja Wega
<i>rapsi</i>	Campino, Hunter, Sheik ja Tamarin
<i>ruis</i>	Arantes, Evolo, Brasetto ja Dankowskie Agat
<i>ruisvehnä</i>	Cando, Nagano, Sequenz ja Somtri
<i>vehnä</i>	Amaretto, Anabel, Bombona, Ceylon, Cornetto, Dafne, Diskett, Draco, Elvis, Emilio, Epos, Janne, JB Asano, Julius, KWS Jetstream, KWS Mistral, Kws Scirocco, KWS Solanus, Lennox, Licamero, Mandaryna, Nelson, Olivin, Papageno, Picolo, Seance, Sertori, Skagen, Specifik, Trappe, Triso, Vinjett, Wicki ja Zenon
<i>spelttivehnä</i>	Zollernspelz

Suojattujen lajikkeiden listan tiedot saattavat muuttua vuoden mittaan, sillä listalla voi olla lajikkeita, joiden omistaja on hiljattain luopunut suojauksesta ja listalta voi myös puuttua uusia lajikkeita, joiden suojaamisesta on tullut päätös täyttöohjeen julkaisemisen jälkeen.

Kasvinjalostajaoikeuslain mukaan viljelijä on velvollinen antamaan viranomaiselle ja lajikkeen omistajalle tarvittavat tiedot maksuvelvollisuuden toteamiseksi. Nämä tiedot kerätään Vipu-palvelusta tai Tukihakemuksen kasvulohkolomakkeen 102B yhteydessä omassa sarakkeessaan F. Korvauksen perimistä varten käytetään lisäksi maaseutuelinkeinorekisterissä olevia hakijaa ja pinta-aloja koskevia tietoja. Tiedot luovutetaan Siemenkauppiaitten yhdistykselle, joka huolehtii jalostajien puolesta em. laissa tarkoitettujen maksujen perimisestä.